

In pilos tuos

Sas milli allegas subra sa rebellia tua intraian sempre in cale siat cùmbidu o apicòniu festaiolu, a ue sa rèpula intrea de sos Corrias, finas a s'ùltima anzadina de muconosos, aiat diritu de sètzida e ròtzigu.

Gai, botos presos a coas de batos, alas istratzadas a tilipisches, catteddos imbreagados a rosòliu ticcu a ticcu, coetes minudos cuados in tzigarros de imbreagones, fin fainas chi, dae simples allegas, si mudaian in paristòrias.

E donzi paristòria, recuende a sa memòria, torraiat su denghe de su màndigu chi su tale, iscurtèndela pro sa prima 'orta, giughiat in buca.

Bastaiat chi unu s'agateret subra sa banca un aparitzu de culunzones de regotu cun bagna e, luego, si li presentaiat in tzèlimos su disisperu de su atu cun sa coa insogada a botos bòidos de pumata.

E pius unu si istentaiat in su dolu de su malefadadu a bator ancas, guasi a tràere gosu lunzinu dae cussu sufrimentu miaulosu, pius li torraiat in s'agastolu su piaghère de ch'ingullire sas prendas ledres de regotu. Cabidaleddos càndidos, bestidos cun fozolos de pòddine, cotos a unu bullu ebia e ingalanidos de una bestimenta rujastrina de bagna, ue si parian, in su tianu orizadu a ismeraldu, rubinos de peta ledre, suta una fioca fine de casu ratadu.

E ite nàrrere de sos chi bisaian costèglias de porcheddu arrustu apena istesiadas dae sa braja e prontas, cun isprìndulas de ozu lughentes che pinnadellu, a si lassare rosigare, isperrende a manos nudas, cun fortza apretada dae sa gana, sas giunturas de sos ossos ? Non parian, cussos gestos, agiunghere pius gustu e sabore a su recatu modditzosu chi, solvèndesi in unu rosigare frenèdigu, isprendiat sos suzcos suos pius lichitos, finas a imberriare sos sentidos de unu piaghère intragnale? Fit pròpiu in cussa santidade de bentronia chi a sos parentes tuos recuiat s'ammentu de un'istratzare alas de tilipisches chi, de santu santu, a bi meledare a fundu, aiat belle e pagu.

Nadale, Pasca 'e Fiore, Mesaustu, batijimos, afidos e...interros. In s'inghiriare fùrridu de custas recurrènzias, sos contos subra s'àstula areste tua si fin fatos mèmula fitiana, in antis meda chi nois, sa rèpula prus birde de su sambenadu, esseremus bènnidos a su mundu.

Tando su frоре prus ledre de domo fis tue. S'ùltima de sas tres sorres Corrias, tropu mala a batagliare pro àere seru chi unu cras sas fainas tuas podian lòmperе a orijas a netas e nebodes, allughèndenos ojos e tzèlimos de ammajos e dillìrios.

Ma, in antis meda chi sas fainas atrividas de sa pitzinnia tua, si muderen in contàncias familiares, donzi mendeu o pistighinzu frenèdigu chi ti brotaiat in tzèlimos, fit pro mama tua, giaia Amèlia, oriolu chena fine.

E s'ùnica manera de l' apasiguare su coro, fit a li bantare sas ermosuras tuas. Fit tando chi intraian in ràglia sas fèminas de su bighinadu, mamas de famìlia avesas a cummassare mischinzu de incunzas cun crios de sabiesa pro soighere pòddines de briu e attatare, a fizos in fiore, s'aguantu a sa pelea de sa vida e s'estru a nde boddire su mele.

Gai cussa truma de ànghelos in faldita chi, dae terra, a calaizu imbatiat ses pramos, s'intorriaiat a su dolu de giaia Amèlia e, comente in un atitidu a s'imbesse, intonaian gosos de bàntidu a donzuna de sas ermosuras tuas, intrinèdedi gosos, cun faeddos e rimas dignos de su mezus poete.

A mie, e non a mie ebia, totus cussos faeddos alados de càntidos e paristòrias, suighian in coro un ammiru sèberu pro una de sas ermosuras tuas chi, forsis, sende tando pitzinnu minore, pius de sas àteras mi daiat ammajos e ispantos: s'ermosfera de sos pilos. Gai lùghidos e lampizantes chi, a ojos anzenos podian dare sa trampa de un' àstula pàsida.

Longos che oras de pèsperu austanu, allorigados che ispumas de undas marinas, s'intinnu issoro pariat disaffiu beffulanu a s'intzèdere annòsigu de su tempus.

Ma pius de donzi àtera cosa, sos pilos tuos fin lèbios. Che iscàmpulos indeorados de tallaranos in coa a lampizos de sole... che oros de nueddas contrallughe in alas de frinas... gai lèbios chi bastaiat unu sùlidu 'e laras a ti nd'ispanèschere tzufos dae ojos. E in cussa matessi farfaruza de tempus, torraias pitzinnedda. Duos carbuncos de muccu sicu in nàstulas; sas tritzas mutzas, presas a sa lestra; unu brincu...e che fis già in carrela, s' immulzu galu in bucca, a giogare a paradisu.

E brinchittende subra s'àndala de sos nùmeros, tra crastos e piùere, fin cussos tzufos isprios e arestes, a ispàrghere in s'àera sonnida de manzanos istadiales, sas undas rebeldes de s' alentu tou.

S' alentu matessi chi ti lampizaiat in ojos, cando sorre tua manna, chinghèndeti cun coronas de ispiigas e papàile, ti festaiat, che reina de laores, a pes a modde, in su riu.

Cantu l'intendias fitianu in sas intragnas tuas, s'intzèdere istadiale de cussa colora mannale de renas e abbas! E cantos meledos arcanos ti brotaiat in tzèlimos sa fùrria muda sua.

A issa ti giughian, che a una divinidadde lìchida: capatze, issa ebia, de mudare pingos e araddos in nidore e limpiesa; de torrare càncios e bestimentas a bandelas de lugura soliana, tesas in fileras aladas a retzire s'àlidu de sas frinas. E a istrinare, poporosos de nuscores, alentos de vida noa in dossu a chie si las torraiat a bestire.

Dae sa notte in antis, bisaias tra luna e cabidale, sa trasparèntzia lughente de su riu. Ti b'agataias comente si bisu e abba esseren fatos de sa matessi matèria. Ischias a memòria sos giassos ue no ti dèvere atrivire e cussos chi costumaias cumpidare in siguresa. Sa die a pustis, fit sempre un ispantu iscumproare comente sos lorumeddos de abba chi como t'allorumaian sa carena, fin sos matessi chi aias trobojadu in bisu sa notte in antis.

E ancora pius ispantosu fit pro te, leare seru chi s'ufiadura allorigada e poporosa de sos pilos tuos, intro s'elementu lìchidu, si lassaiat apasiguare in una biadia de mudine e ammajù.

Forsis fit pròpiu cussu, s'aneddu isconnotu chi agiobaiat bisos e abbas. Forsis cussos sònrios a lorumeddos, tentos dae sas lòrigas rebeldes de sos pilos tuos, como s'isprennian in furriolos de corrente, imberrièndedi sentidos e carena.

E intendias una gosura de ispreos, che malighinzeddu aniscu, rujèndeti ischina, bratzos e ancas.

Colada sa prima iscuta, como sos mermos si movian a tempus cun su bàtimu àbrinu de sos elementos: t'intendias comente cumassada dae basos de sole, abbratzos de abba e alenos de frina.

Tias, sorrastas e bighinas aian già sètzidu sas labias a caddu a sas trìbides. E sos istelzos amprosos, in cuzones de umbrine, apretados dae ridas e bràias, intonaian, che cantu a tenore, s'issoro blo-blò. Como sas fèminas pasaian, olvidèndesi in sa lèrina de su buddi-uddi, tribulias e poddas, chi isvanian che nueddas de popore in s'aèra giagada de làmpadas. De cando in cando, si proain a ti nde recuire:

-Bèssinde a fora! Si ti tratenes, t'an agatare ischetas de pische in donzi ràndinu-.

Ma tue, iscrabionende in milli isprindulas de dilliriu, aboghinaias *-Uffu mih! atterun'iscutta ebbia!*- e ti lassaias imboligare dae s'alenu insogadore de sa currente.

E ti pariat chi sas fortzas prus intragnales de sa natura esseren cumbènnidas dae sos battor chirrios de su mundu a t'indeosare mèrmos e tzèlmos cun unu briu isconnotu, ma fitianu.

Ebia sas undas sonoras, ispartas dae su tocu de su pèsperu, istenièndesi a inghìrios in s'atesura frimma e caente de s'aera, ti cuncordaian, a malincoro, a ti chirriare dae sos lagazos ammajadores de sa divinidad.

Fisti tota unu trèmidu. Laras lidas. Pàrpalas, gai rujas chi parian si ch'aeren ingullidu su nidore de sos ojos. Purpuzas de pòddighes, comente isvanèssidas in un atrichizonu iscarenadu.

Subra sa pedde tua de rosa, s'isteddaghe de sos ràndinos, un'istèrrida de ischetas tèteras e puntzurudas de pische. E dae buca, su toccheddare sighidu de sas dentes, comente su 'essu de un èssere umanu e marinu umpare.

Gai, mamma tua t' ingiustaiat a pètene, a ti nd'istrobojare dae tzufos sos milli trobojos de renas e pazas de riu.

Cuss'ispizadura, pascenscile e isfadosa, ti intrinaiat duas tritzas de assèliu pàsidu e frimmu, ma de paga dura. In caminu de recuida, imbrossinada subra isterrimentas netas e nuscosas de ispigu, ojos a chelu, si nde fin già belle che isortas.

E sos tzufos tuos, basados dae sas frinas de su sero, mustraian e cuaian ancora totu s'alentu rebelde de s'àstula issoro. Un'àstula briosa chi tue sighias a sa tzega, comente a nde chèrrer' gosare donzi die maias e isvelos. Massimamente cando, sighende in sos annos s'intzèder' de cussa colora mannale de abbas e aèras, dae fiza, ti bi ses àppida tia.

E comente aian fatu a tie, como tue puru, nos giughias a issa, che a divinidad l'ichida. Tzertu no fin pius tempos de samunonzos in abbas de riu, ne de trìbides, labias, liscia e recuidas in carros a boes, cun coas de limpiore finas a bidda.

Fin àtteros tempos: sa zente oramai samunaiat in domo cun samunadoras elètricas e anchimutzas, cun un oju mannu de bidru in mesania, ue su bòrtula-òrtula de pannos, abbas e ispumas sinteticas, simizaiat meda a s'abolotu de su mundu nou.

Unu mundu nou, inue si intendiat sulare unu bentu inoadore. Sos piu ischidos naraian chi beniat deretu dae Parigi. E chi ispronaiat sos giòvanos de cuss'istajone, brotada pròpiu intro su coro de sa capitale transalpina in s'annu 1968, a chèrrer' cumpartire unu sentidu de libertade mai bidu in antis, ghiende sos fizos a non pònner' mente a sos babbos, lassèndesi crèschere sos pilos.

Cando sutzedeit totu custu, nois costumaimis giùgher' sos pilos longos dae meda.

In àteras domos, cuss'annu, s'intendiat s'isferrutzare de sos ferros de tùndere subra sas concas de sos fizos arestes chi tocaiat recuire a a s'òrdine, istudàdasi sa fiamarida de alentos libertàrios.

A s'imbesse, in domo nostra, cumandaiat un alenu amprosu e tostorrudu de tolleràntzia dae parte de sos mannos a non disatinare sos giòvanos pro sas cogorostas issoro, si mai rimpianghèndelas. Ma de su restu, sa nostra fit sa familia de sos Corrias, inditada dae totus, in bidda, comente sa rèpula de sos rebeldes.

Pier Giuseppe Branca via I. Simon 6 Sassari Tel. 079/275869 333/1649666 E mail: cricherosu@tiscali.it